

СПОМЕНИ

Три десетилетия вече ловувам, но петъчната вечер си остава неспокойна още от детството ми. Сън не ме хваща. Неволно будя всички у дома. Чувствам се неестествено,.... като омагьосан. Поне три пъти презглеждам документи, патрони, раница, МР-то. Имам чувството, че нещо ще пропусна. Мама, за зимен лов винаги ни плетеше високи вълнени калиуни, дебели шалове и ръкавици. Няма как да ги забравя. Внимателно приготвям и тях.

А навън втори ден вече вали сняг. По телевизията обявяват бедствено положение за всички области. Снегонавявания и изкоренени дървета. С нежелание поставям веригите на джипа... Тежка зима. Предстои ми дълъг преход през непочистените пътища на провинцията. Точно като всички зими от детството ми в северозапада. Не мога да прогоня мислите си. На всеки кръгъл час някаква сила ме буди. Очите ми все пак призори уморено натезжават и сладки спомени карат тялото ми да се отпусне. Мили спомени, като в цветен сън. Душата ти полита, слуша те и те води точно където пожелаеш.....

Някога, в края на 70-те, при много ниски температури, Дунав замръзваше и вълчите глутници търсеха храна на юг от Карпатите, преминавайки реката по леда. И започваше истински кошмар за селяните. Ловците нощем дежуряха по двойки около селата и кошарите, а популацията от сърни и елени и до сега не е възстановена в нашите гори. Спомням си загрижените им лица и усърдието им за да запазят животните по оборите. Една вечер през зимата, при дядо дойде председателя на ТКЗС-то и му пъкна една кутия патрони 10/0 в ръцете. На раздяла го чух да казва „Оправяйте се!“. Много добре знаех какво означава това. Дядо щеше да спи само през деня. Нощем ловците обикаляха селата с шейна и конски впряг. Цяла вечер разглеждах красивите червени патрони с надпис „Сокол“.

Тогава имаше тежки зими и дълги „дървени“ ваканции за децата, а ловците до късно се надлъгваха в кръчмата при бай Геро. Пързалката край селото пък, до късно вечер се огласяше от детски смях. А такива студове имаше, че ако някой не е виждал замръзнали до смърт патици и гъски в Дунав, то аз съм виждал. Нито една ловна пушка по време на лов не можеше „да гръмне“, ако преди това не е била под кожуха на ловеца. В одаята ни имаше огромна камина (ватра), пред която дядо прекарваше дългите зимни вечери с лула в уста, след като е нахранил животните в обора. Пред тази ватра чух всичките си приказки от детството. Няма приказка в която вълкът да ми е любим герой.

А по това време българите тихо и мирно строяха своята АЕЦ и никой не подозираше глобалното затопляне, „Интернет” и GSM-а.....Имаше толкова дивеч, колкото родените след 80-та ловци, могат да видят само по сателитните ловни канали. Дори и от кучета нямаше нужда по време на лов. Развъждахме ги ей така, заради традициите. Дядо имаше един палаш....Боро, който бе смесица най-малко от няколко породи и работеше на всичко от пъдпъдък до прасе. Бях много малък и с удоволствие слушах дългите разкази на дядо и татко вечер край камината. В тях винаги имаше нещо тайнствено и загадъчно, което ме караше по цели ноци да не заспивам, заслушвайки се да чуя вълчи вой и стискайки празни картонени гилзи от 12-ти калибър в детските си шепи.

В пети клас вече ми бяха разрешили да си имам един собственоръчно приготвен патрон. Стара, оръфана червена гилза, със сачми номер седем и мъжко обещание, никога да не го нося в училище. Помня и дългите зимни вечери, когато сред цигарен дим, върху кухненската маса след вечеря, се приготвяха патроните и се почистваше оръжието преди лов. Барутът изсипаха върху вестник на масата, а само на педя разстояние от него беше пепелникът с димящите цигари. Аз само трябваше да гледам, а това беше момент в който мама напускаше кухнята поне за няколко часа. И до днес пазя калъпа с който са отливали прословутите вълчи сачми 10/0. Излишно е да споменавам, че за лов си мислех дори и в класната стая. Че едва изчаках последния училищен звънец в края на седмицата (тогава учехме и в съботния ден). Всички ловци се шегуваха, когато проверявах ученическия ми бележник преди лов (това беше моето разрешително) и се стараех естествено да постигам много добри оценки, за да не излагам татко и дядо. Ловджийско чедо без бележника на лов не се допускаше....Всичко на всичко, 12-години „кяфах” след дядо и татко, т.е. носех раницата и пълна, и празна. Нещата се промениха едва след казармата. Друго си беше да си отслужил вече. От тогава минаха много години, а тази магия десетилетия вече не ме напуска. Имах щастието да ловувам дори и двете години в казармата, по южната ни граница. Командирът на заставата в която служех (следотърсач и ловец) много бързо откри „заболяването ми”. Казвам ви, че това е болест за която цяр няма и не е никаква слука, а си е чиста наука пустия му лов. Води до пристрастяване и спасение май няма.....! Сега с моят син ловуваме в тези гори и поля, крачим по ловните пътеки на предците ни, или поне това което е останало от тях и на свой ред разказвам на внучето си за свирепия вълк и хитрата лисана...

. Няма ги вече онези стари ловци с отворени души и огромни, добри сърца. Времето просто тихо ги погълна и заличи. Дори и барута от изстреляните патрони, сега не мирише както някога. Вълчият вой в мразовитите зимни нощи отдавна е изместен от този на чакалите. Гората оредя, а отрови изсушиха синорите, изпразниха кошерите. Като ученици ловяхме зайци за Италия в часовете по учебна практика. Туларемия ги била натръшкала.... Сега и нашите изчезнаха....и не от пушка, както дядо казваше. Няма я и кръчмата на Геро в селото, от години пустее без покрив. Никой не си спомня и за Наката и Вичо, които в петък вечер винаги си приготвяха патроните за съботния лов в кръчмата на по кана вино и суджук, който изваждаха от пазвите си. В джобовете им винаги можеше да се намери смесица от тютюн и барут „Сокол”. Старият кръчмар ги беше орисал, дано останат един ден без мустаци докато свиват цигарите си във вестник. Зимните нощи бяха дълги и безкрайни, а тези двамата можеха да разказват истории чак до изгрев слънце и от кръчмата направо на лов. После тихо изчезваха за няколко дни и пак весело. Бяха яростни противници на груповия лов и поддържаха твърдението си с убедителни примери. Заради тях кръчмаря Геро бе написал върху стената на кръчмата си: „Ловец – светец...нема!” Така останаха завинаги в детските ми спомени. В село сладкарница нямаше, но за нас Геро винаги имаше лимонада и вафли. А щом настъпи „вечерния ни час” хващаше дрянвата пръчка.

Всички тези картини като на кино - лента преминават през съзнанието ми приближавайки родния край. Не ги предизвиквам. Сами се изреждат една по една, напомняйки ми за едно безгрижно и щастливо детство, за което всяко дете сега би ми завидяло. Идвам си при всяка възможност за да лекувам „болестта лов” и носталгията която мачка гърдите ми.

Само р. Дунав е на мястото си. Тихо и мълчаливо ме посреща. Бавно влачи водите си миейки калния бряг и корените на старите върби, в короните на които някога криех въдиците си. Хвърлям камъче в дълбокия вир така както правех като дете.....с усмивка, то подскача няколко пъти....., жабка”, докато водата го погълне в дълбините си. Изчаквам кучетата да се напият с вода след тежкия излет и обратно по праищата пътечка към празния бащин дом. Пътечката от която мама неспокойно се взираше привечер, докато не се приберем всички, живи и здрави у дома след лов.